

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI
GMINNEGO OŚRODKA POMOCY
SPOŁECZNEJ
w BARUCHOWIE

za rok 2017

I. WSTĘP

Podstawowym działaniem Ośrodka jest rozpoznanie i zaspokajanie podstawowych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Pomoc udzielana jest ze względu na trudne sytuacje życiowe. Ustawa o pomocy społecznej nie konkretyzuje tych sytuacji, wymienia jedynie najczęstsze powody ich powstawania.

Osoba, która znalazła się w trudnej sytuacji życiowej, innej niż wymienione w ustawie, ma prawo zwrócenia się do ośrodka o udzielenie pomocy. Zawarty w ustawie katalog osób uprawnionych do uzyskania pomocy nie jest katalogiem zamkniętym. Obowiązkiem klienta przy udzielaniu pomocy jest jego współudział w rozwiązywaniu trudnej sytuacji życiowej. Ośrodek powinien w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielniania się osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem, jak również zapobiegać w powstawaniu nowych problemów społecznych, rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej.

II. ZAKRES DZIAŁANIA OŚRODKA

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną działającą na terenie gminy Baruchowo.

Ośrodek realizuje zadania w szczególności na podstawie :

- ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U.z 2016r., poz. 930, z późn.zm.)
- ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz.U.z 2016r., poz. 1515 z późn.zm.)
- ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych (Dz.U.z 2011r., poz. 721 z późn.zm.)
- ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz.U.z 2011r., Nr 231, poz. 1375 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.z 2016r., poz. 487)
- ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.z 2015r., poz. 1390)
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2015r., poz. 332 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U.z 2015r., poz. 581 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004r. o promocji zatrudnienia w instytucjach rynku pracy (Dz.U.z 2015r. poz. 149 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 13 czerwca 2003r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz.U z 2011r. Nr 43, poz. 225 z późn.zm.)

- ustawa z dnia 27 kwietnia 2006r. o spółdzielniach socjalnych (Dz.U.z 2006r. Nr 94, poz. 651 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U.z 2016r. poz. 239 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 13 listopada 2003r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz.U.z 2016r., poz. 198)
- ustawa z dnia 28 listopada 2003r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U.z 2015r., poz. 114 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz.U.z 2016r. poz. 169 z późn.zm.)
- ustawa z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U.z 2016r., poz. 195)

Ponadto kierunki działań Ośrodka Pomocy Społecznej określa „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Baruchowo na lata 2016-2020 oraz gminne programy dotyczące przeciwdziałania przemocy w Rodzinie, wspierania rodziny, aktywności lokalnej .

III. STRUKTURA I ZATRUDNIENIE

Szczegółową organizację i zasady funkcjonowania Ośrodka określa regulamin organizacyjny. W 2017 roku ośrodek funkcjonował w następującej strukturze organizacyjnej :

Według stanu na dzień 30.11.2017r. zatrudnionych było ogółem :

Na umowę o pracę : kierownik, 2 pracowników socjalnych wykonujących zadania z zakresu pomocy społecznej, pracownik ds. świadczeń rodzinnych i świadczeń wychowawczych i ds. funduszu alimentacyjnego.

Na umowę zlecenia : radca prawny, oraz osoba wykonująca zadania polegające na wdrożeniu i zapewnieniu technicznych zabezpieczeń przetwarzania danych osobowych w systemie informatycznym GOPS w Baruchowie.

Wszyscy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe i wykształcenie kierunkowe.

IV. BUDŻET

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie w całym roku budżetowym 2016 , stan na dzień 30 listopada 2016r. wydatkował łączna kwotę **4.585.115,20zł.**

- Z budżetu państwa : **4.416.200,00zł**
- Z budżetu gminy : **168.915,20zł**

Wydatki poszczególnych działów obrazuje poniższa tabela.

Struktura wydatków GOPS na dzień 30 listopada 2017r. z podziałem na zadania

Podział klasyfikacją budżetową	z Wydatki pokryte ze środków gminy	Wydatki pokryte z dotacji zewnętrznych
85502 Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	1.646,30	1.357.314,97
85501 Świadczenia wychowawcze	-	2.477.579,26
85213 Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej i niektóre świadczenia rodzinne	-	15.044,22
85214 Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	-	207.142,72
85508 Rodziny zastępcze	7.460,00	-
85510 Działalność placówek opiekuńczo - wychowawczych	13.482,41	-
85219 Ośrodek Pomocy Społecznej	60.047,79	102.466,33
85228 Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	-	85.512,00
85230 Pozostała działalność(dożywianie, rządowy program wspierania osób uprawnionych do świadczenia pielęgnacyjnego, Karta Dużej Rodziny)	25.320,51	41.879,00

85202 Domy Pomocy Społecznej	60.958,19	-
85216 Zasiłki stałe	-	129.148,94
85503 Karta Dużej Rodziny	-	112,56
RAZEM	168,915,20	4.416.200,00

V. POMOC SPOŁECZNA

W Gminie Baruchowo na dzień 30 listopada 2017 roku liczba mieszkańców wynosiła 3.554 osób. Wsparciem systemu pomocy społecznej objęto 146 rodzin, w tym 353 osób.

Analizując ilość osób objętych wsparciem w stosunku do liczby mieszkańców Gminy Baruchowo, można stwierdzić, że pomocą objęto 9,93 % ogółu ludności gminy.

Najczęstszymi powodami pozostawania w trudnej sytuacji rodzin korzystających z pomocy społecznej było : ubóstwo, bezrobocie, niepełnosprawność, alkoholizm.

Kryteria dochodowe uprawniające do świadczeń z pomocy społecznej to :

- dla osoby samotnie gospodarującej – maksymalnie 634zł
- dla osoby w rodzinie – maksymalnie 514zł
- maksymalna kwota zasiłku stałego wynosi 604zł

W roku 2017, na dzień 30 listopada wydano 473 decyzje.

Struktura wydatków GOPS w 2016r. z podziałem na zadania

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba osób	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
ZADANIA WŁASNE			
1.	Zasiłki stałe (dotacje)	27	129.149
2.	Zasiłki okresowe (dotacje)	93	207.143
	Dożywianie ogółem	210	67.000
	• dotacja	85	52.000
	• własne	-	15.000

3.	- zasiłki celowe na dożywianie W ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”:	75	27.720
	- dożywianie dzieci w szkołach	72	23.981
	• dotacja	72	14.159
	• własne	72	9.822
4.	Zasiłki celowe i specjalne celowe (własne), zakup odzieży, obuwia, opału, żywności, drobne remonty, leki, świadczenia medyczne itp.	27	11.820
5.	Zdarzenia losowe (własne)	-	-
6.	Schronienie (własne)	-	-
7.	Sprawianie pogrzebu(własne)	-	-
8.	Pomoc w formie usług opiekuńczych (własne)	-	-
9.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne podopiecznych	-	-
ZADANIA ZLECONE			
10.	Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych (dotacja)	12	85.512

Z powyższych zestawień wynika, że największy udział w wydatkach stanowią wydatki na zasiłki okresowe, a w dalszej kolejności na zasiłki stałe, usługi specjalistyczne, realizację programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” oraz zasiłki celowe.

Największą grupę świadczeniobiorców stanowią osoby otrzymujące pomoc w formie zasiłku okresowego.

VI. ŚWIADCZENIA RODZINNE

Świadczenia rodzinne dzielą się na dwie grupy:

- zasiłki rodzinne z dodatkami, jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka; świadczenia rodzicielskie.
- świadczenia opiekuńcze : zasiłki pielęgnacyjne, świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna, specjalny zasiłek opiekuńczy.

Ponadto w tutejszym ośrodku realizowane są świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz świadczenia wychowawcze 500+.

Kryteria dochodowe uprawniające do pobierania świadczeń rodzinnych wraz z dodatkami nie uległy zmianie . Świadczenia przysługują gdy dochód na jedną osobę w rodzinie nie przekracza kwoty 674zł lub 764zł , jeśli z rodziny jest dziecko niepełnosprawne. Kryterium uprawniające do świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 725zł , natomiast do świadczenia wychowawczego 800zł lub 1.200zł w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko niepełnosprawne.

W roku sprawozdawczym , stan na 30 listopada 2017r., wydano 277 decyzji dotyczących świadczeń rodzinnych oraz 300 decyzji na świadczenia wychowawcze, co łącznie stanowi 577 wydanych decyzji.

Struktura wydatków na świadczenia rodzinne w roku 2017

Lp.	Rodzaj świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń w złotych
Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami do zasiłku rodzinnego			
1.	Zasiłek rodzinny	4042	479.837
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	16	15.099
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	11	4.400
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka	122	24.426
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	93	9.577

6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	336	26.903
7.	Dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej	519	49.253
8.	Pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	9	1.017
9.	Pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły	728	49.433
Świadczenia rodzicielskie			
10.	Świadczenia rodzicielskie	162	147.654
Świadczenia opiekuńcze			
11.	Zasiłek pielęgnacyjny	786	120.258
12.	Świadczenie pielęgnacyjne	110	154.660
13.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	72	36.771
Jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka			
14.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	23	23.000
Zasiłek dla opiekuna			
15.	Zasiłek dla opiekuna	94	49.338
Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe			
16.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne	87	30.085
17.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za	72	10.119

	osoby pobierające specjalny zasiłek opiekuńczy		
18.	Składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe opłacane za osoby pobierające zasiłek dla opiekuna	102	13.291

Ponadto wypłacono świadczenia wychowawcze na łączną kwotę **2.452,539zł** oraz z funduszu alimentacyjnego w wys.**77.950zł**.

VII. ŚWIADCZENIA WYCHOWAWCZE

Rządowy Program „Rodzina, 500+” został wprowadzony ustawą z dnia 11 lutego 2016r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Ustawa została podpisana przez prezydenta RP w dniu 17 lutego 2016r. i obowiązuje **od dnia 1 kwietnia 2016 roku**.

Ustawa przewiduje, że rodzice lub opiekunowie mogą ubiegać się o świadczenie wychowawcze w wysokości 500zł miesięcznie na dziecko. W przypadku ubiegania się o świadczenie na pierwsze dziecko obowiązujące kryterium dochodowe wynosi 800zł netto lub 1.200zł netto na osobę w rodzinie, jeżeli w rodzinie jest dziecko niepełnosprawne.

Na drugie i kolejne dzieci kryterium dochodowe nie obowiązuje.

500zł to kwota netto świadczenia wychowawczego, **zwolniona od podatku dochodowego** i nie podlega egzekucji, podobnie jak inne świadczenia dla rodzin. Świadczenie wychowawcze nie jest liczone do dochodu przy ustalania prawa do innych świadczeń m.in. z pomocy społecznej, funduszu alimentacyjnego czy świadczeń rodzinnych.

Świadczenie wychowawcze przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 lat. Jeśli w rodzinie jest kilkoro dzieci, ale tylko jedno ma poniżej 18 lat, świadczenie zależne będzie od dochodu, czyli rodzina taka będzie traktowana jako rodzina z jednym dzieckiem.

Przy ubieganiu się o świadczenie wychowawcze na pierwsze dziecko do wniosku konieczne jest dołączenie dokumentów, na podstawie których będzie można ustalić dochód rodziny.

W przypadku wystąpienia faktu utraty dochodu lub uzyskania dochodu niezbędne będą dokumenty potwierdzające ich utratę lub uzysk oraz wysokość utraty i uzysku.

Ponadto w zależności od indywidualnych sytuacji, w przypadku ubiegania się o świadczenie wychowawcze niezależnie od tego, czy na pierwsze czy kolejne do wniosku dołącza się inne zaświadczenia, oświadczenia oraz dowody niezbędne do ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego. Jeśli rodzice są po rozwodzie, świadczenie przysługiwać będzie temu, kto sprawuje faktyczną opiekę nad dzieckiem. Jeśli rodzice równo dzielą się opieką, o ile jest to potwierdzone prawomocnym wyrokiem sądowym oboje mają prawo złożyć wniosek, a wysokość świadczenia będzie dzielona proporcjonalnie do liczby dni, w których opiekują się dzieckiem.

W przypadku urodzenia dziecka lub ukończenia przez dziecko 18 roku życia w trakcie miesiąca wysokość świadczenia wychowawczego jest ustalana proporcjonalnie do liczby dni, w których świadczenie wychowawcze przysługuje.

Świadczenie wychowawcze nie przysługuje, jeżeli:

- dziecko pozostaje w związku małżeńskim;
- dziecko zostało umieszczone w instytucji zapewniającej całodobowe utrzymanie albo w pieczy zastępczej;
- pełnoletnie dziecko na ustalone prawo do świadczenia wychowawczego na własne dziecko;
- członkowi rodziny przysługuje za granicą na dziecko świadczenie o podobnym charakterze do świadczenia wychowawczego, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy międzynarodowe o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej;
- na pierwsze lub kolejne dziecko, w przypadku przekroczenia kryterium dochodowego (odpowiednio 800,00zł lub 1.200,00zł)

Świadczenia wychowawcze			
Lp.	Świadczenie	Liczba świadczeń	Kwota wypłaconych świadczeń
1.	Świadczenia wychowawcze – Program 500 +	5.341	2.452.539

VIII. FUNDUSZ ALIMENTACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna. Świadczenie przysługuje do ukończenia przez osobę uprawnioną 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyżej niż 500zł.

Struktura wydatków z funduszu alimentacyjnego w roku 2017

Lp.	Świadczenie	Liczba dzieci uprawnionych	Kwota wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny			
1.	Świadczenia z funduszu alimentacyjnego	22	77.950

Dłużnicy alimentacyjni

Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń wypłaconych z funduszu alimentacyjnego osobie uprawnionej łącznie z ustawowymi odsetkami.

Kwoty zwrócone przez dłużników wyniosły:

- 19.786,14zł z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego (z tego : przekazane do budżetu państwa – 4.156,36zł; przekazane na dochody własne gminy wierzyciela – 2.770,88zł, odsetki – 12.858,90zł)
- 4.693,09zł kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych zaliczek alimentacyjnych.

W celu zwiększenia skuteczności egzekucji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Baruchowie współpracuje z Biurami Informacji Gospodarczej.

IX. INICJATYWY I WSPÓŁPRACA OŚRODKA

1) W związku ze stosowaniem przemocy w rodzinie oraz nadużywaniem alkoholu aktualnie nadzorem kuratorskim objętych jest 16 rodzin.

2) 4 razy zwoływane były grupy robocze , w których skład wchodzi przedstawiciele Sądu tj. trzech kuratorów sądowych, przedstawiciele Zespołu Szkół w Baruchowie, pracownicy GOPS, przedstawiciele policji, przedstawiciele NZOZ w Kłótnie. W zależności od potrzeby również : psychiatrą, psycholog.

3) wydano 83 skierowań w ramach Programu Żywnościowego , dzięki czemu 83 rodzin skorzystało z 251 paczek żywnościowych .

Realizatorem programu było Caritas we Włocławku.

Podsumowując rok 2017 , należy stwierdzić , że był on rokiem zapowiadającym zwiększenie wydatków na realizację zadań pomocy społecznej.

Z rzeczywistych kosztów , do których należy się przygotować , to pokrycie wydatków związanych z umieszczeniem dwojga dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej. Przewidywany całoroczny koszt tego zadania /zgodnie z informacją uzyskaną z PCPR Włocławek / w roku 2018 wyniesie **39.294,40zł**

Również nastąpi wzrost kosztów ponoszenia odpłatności za pobyt 2 mieszkańców Gminy Baruchowo w Domu Pomocy Społecznej. Łączny koszt wydatkowany w 2017r. na realizację tego zadania wyniósł **66.577,08zł**

Koszty na sfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnej pieczy zastępczej w roku 2018 będą stanowić kwotę **8.320zł**

Z pojawiających się problemów , które coraz bardziej stają się widoczne i wymagające interwencji ze strony Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej są:

1. Duża liczba osób starszych , chorych, samotnych, które wymagają usług opiekuńczych.
2. Zwiększająca się liczba rodzin , w których występuje bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych gdzie wymagana jest obecność asystenta rodziny.
3. Zwiększający się odsetek osób samotnych, które nigdy nie nabyły uprawnień emerytalnych , stając się stałymi klientami tut. Ośrodka.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Baruchowie

Zofia Stasiak
Zofia Stasiak